

Prohlášení

V Praze 3. března 2009

Společné tiskové prohlášení předsedy Pracovní skupiny podle článku 29 a předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů České republiky v rámci evropské informační kampaně o internetu a nezletilých

Ustanovení společných postupů pro informovanost a výchovu na evropské i mezinárodní úrovni

V současné době se všude na světě mladí lidé připojují na internet ze svých domovů, škol a mobilních telefonů a využívají internet jako prostředek ke společenské komunikaci, ke sdílení myšlenek, fotografií a video záznamů se svými přáteli. Nicméně dnešní mladí lidé si většinou neuvědomují, že informace, jež na internet vkládají, jsou stopami, které odhalují jejich způsob života, jejich chování a které mohou být použity pro profilování nebo marketingové účely.

Z tohoto důvodu by se mladí lidé měli učit už od útlého věku o důležitosti ochrany dat a soukromí, aby byli později schopni odhadnout povahu informací, které si přejí dát k dispozici a komu a za jakých podmínek je poskytnout. Ochrana dat by měla být systematicky zahrnuta do školních programů v souladu s věkem žáků a povahou vyučovaných předmětů.

Zvyšování povědomí mladších generací o základním právu na ochranu jejich osobních údajů tedy patří mezi nejvyšší priority našich úřadů pro ochranu dat. V roce 2008 v tomto směru učinily několik opatření.

Na poslední mezinárodní konferenci komisařů pro ochranu dat a soukromí konané ve Štrasburku v říjnu 2008 přijali zástupci 60 úřadů pro ochranu osobních údajů ze všech kontinentů dvě ustanovení týkající se sociálních sítí a ochrany nezletilých na internetu¹.

Kromě toho Výbor ministrů Rady Evropy ve své deklaraci o ochraně důstojnosti, bezpečnosti a soukromí dětí na internetu přijaté 20. února 2008 vyjadřuje přesvědčení, že je třeba informovat děti o stálosti přetrvávajících záznamů a trvalé přítomnosti a rizicích obsahu, který na internetu vytvoří.

Evropská komise vypracovala víceletý program v rámci společenství zaměřený na ochranu dětí používajících internet a ostatní sdělovací technologie. Program "Bezpečnější internet"² z let 2005 – 2008 byl rozšířen i na období 2009 – 2013³. Z komunitárních fondů poskytuje financování postupů různých forem pro zajištění veřejného povědomí a boje s nezákonným obsahem a škodlivým chováním na internetu, podporujících bezpečnější internetové prostředí a zakládajících vědomostní bázi specializovanou na tyto otázky.

¹ http://www.privacyconference2008.org/adopted_resolutions/STRASBOURG2008/resolution_child_privacy_en.pdf
http://www.privacyconference2008.org/adopted_resolutions/STRASBOURG2008/resolution_social_networks_en.pdf

² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 854/2005/ES ze dne 11. května 2005 o zavedení víceletého programu Společenství pro podporu bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line

³ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1351/2008/ES ze dne 16. prosince 2008 o zavedení víceletého programu Společenství pro ochranu dětí využívajících internet a jiné komunikační technologie

Pracovní skupina podle článku 29 přijala v roce 2008 a 2009 rovněž několik klíčových stanovisek⁴ týkajících se ochrany nezletilých a používání osobních údajů vyhledávacími prostředky. WP 29 vyzývá k tomu, aby bylo u mladých lidí dbáno na informovanost a výchovu všemi těmi, kteří za ně mají odpovědnost: rodiče, učitelé, pracovníci s mládeží, úřady pro ochranu dat.

Provozovatelé webových stránek pro děti také musí přizpůsobit politiku ochrany soukromí potřebám nezletilých prostřednictvím etických kodexů.

Několik zemí již skutečně uplatnilo inovativní, na vzdělávání založená řešení, která je třeba propagovat na mezinárodní úrovni a tímto způsobem přispívat k naplňování politiky Evropské unie zaměřené na tuto oblast. Řada úřadů pro ochranu dat uskutečnila významné projekty a kampaně a provádí další systematické činnosti se stejným cílem.

Jako příklad můžeme jmenovat úsilí Úřadu pro ochranu osobních údajů v České republice, který připravil vzdělávací program s názvem „Ochrana osobních údajů ve vzdělávání“ za podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Program běží již třetím rokem v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Prostřednictvím seminářů nabízí učitelům a ředitelům škol cennou inspiraci pro vyučování: Jak šířit znalost o hodnotě soukromí jako základního rysu evropské civilizace? Jak probouzet povědomí o nebezpečích, která moderní technologie, zejména internet, mohou představovat pro nedotknutelnost práva na soukromí? Co z oblasti ochrany osobních údajů a soukromí můžeme nabídnout pro výuku předmětů, jako je literatura, informatika, biologie, historie...?

Jiným příkladem je projekt „Ty rozhoduješ“, společné dílo norského Inspektorátu ochrany dat, Komisaríátu pro vzdělávání a školení a Úřadu pro technologii. Norský úřad vydal ve spolupráci s oběma dalšími institucemi podrobnou brožuru obohacenou o řadu doprovodných filmů. Soustřeďuje se především na využívání internetu mladými lidmi. V roce 2007 byly oba jmenované projekty oceněny v celoevropské soutěži o nejlepší postupy v ochraně dat pořádané Agenturou ochrany dat města Madrid.

V červenci 2008 podepsal CNIL, francouzský úřad pro ochranu dat, zastoupený svým předsedou Alexem Türkem, úmluvu o partnerství s francouzskou Ochránkyní dětí Dominique Versini, s cílem rozvíjet kampaně na zvyšování povědomí mezi mladými lidmi o ochraně osobních údajů, hlavně na internetu. CNIL se účastní národního propagačního programu „Internet bez obav“⁵, který vede francouzský Poradní sbor k používání internetu (filmy a komiksové knihy „Vinz a Lou na internetu“ určené pro děti od 8 do 12 let).

A tak bychom mohli pokračovat. S vědomím, že konference evropských komisařů ochrany dat a soukromí proběhne v roce 2010 v Praze, se český Úřad pro ochranu osobních údajů rozhodl zpracovat přehled projektů a kampaní, které uspořádaly nebo iniciovaly evropské úřady pro ochranu dat. Cílem bude usnadnění výměny zkušeností a posílení spolupráce mezi všemi úřady pro ochranu dat.

Alex Türk
Předseda Pracovní skupiny podle článku 29

a

Igor Němec
Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů

⁴ http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2008_en.htm

⁵ Francouzský akční plán na zvýšení povědomí o výzvách a rizicích internetu hrazený Evropskou komisí v rámci jejího programu „Bezpečnější internet“